

УВОД

Провјера функционисања система интерних контрола је незаобилазна фаза у процесу провођења ревизије, било у приватном било у јавном сектору. Међутим у пракси се тај термин тумачи на различите начине. Врло често се под интерном контролом сматрају искључиво контролори, тј. запосленици чији је искључиви задатак да нешто контролише. Додатну забуну уноси помињање појмова интерна ревизија, екстерна ревизија, интерни и екстерни ревизор. Разлика између контроле и ревизије, углавном је према времену када се испитивање обавља. Интерној контроли и интерној ревизији заједничко је и то да их обављају органи тј. радници самог предузећа, с' тим да у обављању интерне контроле може учествовати већина или сви чланови предузећа, а у интерној ревизији посебни стручни органи, појединац – интерни ревизор или служба интерне ревизије чија је улога, поред осталог, провјера функционисања успостављеног система интерних контрола. Интерна контрола или боље речено систем интерних контрола дјелује непрекидно – континуирано у току читаве године.

Разматрање значаја интерне контроле за доказне тестове у развоју, треба отпочети стављањем акцента на систем интерне контроле и њен значај за предузећа и поступке које проводи ревизор као и за ризике који се јављају при спровођењу ревизије. Интерна ревизија је данас у свијету јако присутна, поготово у великим предузећима. Код нас је сасвим другачији случај па се због тога често сусрећемо с насловима у разним медијама о проневјерама, крађи и другим незаконитим радњама, а то је најчешће случај у великим предузећима која још увијек нису приватизована и која, или не посједују, или им је јако слабо развијен систем интерне контроле. Због тога код нас постоји потреба за увођењем и развијањем ефикасних система интерне контроле. Интерна контрола није само битна за вођење рачуноводствених и финансијских евиденција организације, она је исто тако, веома важна за управљање предузећем. Из тог разлога су сви, од спољних ревизора до управе, одбора директора, акционара великих јавних компанија до државе, заинтересовани за интерне контроле. Она испитује у којој су мјери остварени циљеви предузећа. Под контролом се треба подразумевати само оне поступке који се изводе у предузећу од стране његових органа.

Ревизори се при обављању својих активности служе доказним тестовима. Процес ревизије изводи се апликацијом тестова. Ревизор проводи тестове у вријеме кад процијени да му они могу дати довољне доказе о рачуноводственом систему или информације о тачности појединих рачуна или других докумената. Тестови које ревизор проводи се односе на цјелокупно клијентово пословање, на поједине трансакције или на поједине рачуне што зависи од циља који ревизор жели постићи. Од обима и мјере у којој се проводи интерна контрола у предузећу, зависи обим потребних доказа које ревизор користи при доношењу одлука о финансијским извјештајима и самим тим потреба провођења доказних тестова. Ефикаснија интерна контрола у неком предузећу доводи до мањег провођења доказних тестова, јер услјед ефикасне контроле је потребна мања количина доказа.